

Slovo k povzbuzení na neděli 1. března 2026, na **2. neděli postní – A**
Biblická čtení: Gn 12,1-4a; Ž 33; 2Tim 1,8b-10; Mt 17,1-9

Milé sestry, milí bratři,

na druhou neděli postní každoročně slyšíme **evangelijní** svědectví o **téže** události, o **proměnění Páně na hoře**: Pán Ježíš bere tři ze svých učedníků, Petra, Jakuba a Jana, na vysokou horu (tradicí ztotožňovanou s horou Tábor), aby byl před jejich zraky proměněn. Apoštolům zazáří z Ježíšova lidství jeho Boží sláva a je jim zjeveno, že Kristus je naplněním Zákona (proto s ním vidí Mojžíše) i proroků (proto Eliáš). Učedníci mohou odušit a zakusit cosi z nebeské blaženosti (proto Petr zvolá «je dobře, že jsme tady»). Aby, až sestoupí z hory a přijdou chvíle těžké či temné, čerpali z této vzpomínky Boží sílu a předávali ji dál. Stalo se tomu tak jednou za dva, tři roky Kristova veřejného působení...

Evangelium je tedy rok co rok stejné, **liší** se však biblická čtení předcházející. Letos jsme **v prvním čtení** slyšeli úryvek ze začátku 12. kapitoly knihy Genesis, **povolání Abraháma**, respektive ještě Abráma. Je to vlastně samotný **začátek biblických dějin**, začátek **dějinné zkušenosti Izraele s Bohem**. Předcházející obrazné příběhy o počátcích světa a člověka, byť Bohem inspirované, reprezentovaly spíše základní všelidskou náboženskou zkušenost.

Ostatně i v samotné **logice biblického vyprávění** představuje povolání Abraháma **nový začátek**. Události si už netýkají všech, celého lidstva, jak tomu bylo až po stavbu Babylónské věže, nýbrž vše nové se začíná odvíjet **od zkušenosti jednoho jediného člověka** s Bohem, a následně jeho **potomstva**. Je to zkušenost prvního **patriarchy** a následně kolektivní zkušenost jeho **rodu**, jednoho malého národa **Izraele**. Ta, jako přijatá, se bude **postupem času** očišťovat, prohlubovat, zpřesňovat a vlastně i zpředměňovat. O tom je přeci celý Starý Zákon. Až **vyvrcholí** v příchodu **Krista** v Zákoně Novém. Skrze Krista se tato jedinečná **dějinná zkušenost Boha** navíc **otevře a nabídne** (opět) **všem lidem**.

První čtení a evangelium tak mají leccos **společného**, ostatně proto se dnes oba tyto texty čtou. V obojím případě, byť události časově dělí nějakých tisíc osm set let, se jedná o **Boží-sebe-zjevení-se** a o jeho určité **rozpoznání a přijetí ze strany člověka**.

V obou případech však – u (tehdy ještě) Abráma a u tří apoštolů – této jejich život proměňující a transformující zkušenosti Boha **předchází výzva se někam vydat**. Zejména v případě praotce zazněla naprosto zásadním způsobem: **«Vyjdi ze své země, ze svého příbuzenstva a ze svého otcovského domu do země, kterou ti ukážu»**.

Autentické zkušenosti Boha vždy předchází **výzva dání se do pohybu**. Protože Bůh se dává poznat a zakusit jen (aspoň nějak) se **pohybujícím** člověku.

Abrahámovo vyjití jakožto **praotce víry** je tudíž jakýmsi **prototypem** jakéhokoli našeho **vyjití**. Vyjití, k němuž **i nás volá Bůh**, protože se nám také chce dát zakusit, chce nás svou blízkostí nadchnout. Všichni jsme jím proto povolání **vyjít**, hýbat se, vydat se na cestu. Z toho důvodu i Nový Zákon dává Abraháma jako příklad víry. Vzpomeňme třeba na příslušné pasáže Listu Židům.

Abrahámovo vyjití z Uru Chaldejského jakož i **vystoupení učedníků** na vysokou horu je tak obrazem, ztělesněním, zpředměněním **životního vyjití** každého člověka, vyjití bytostného a zásadního. **Vyjítí, bez kterého** žádná **víra** v Boha nemůže být **autentická**. Bez kterého dokonce ani lidský **život** nemůže být skutečně **lidským**. Bez kterého **nemohou** existovat ani žádné živé **vztahy**. **Bez vyjití směrem k druhému nemůže** totiž existovat ani autentická **zkušenost setkání s druhým člověkem**. Bez vyjití směrem ke světu nemůže existovat ani zkušenost **světa**.

Jedná se totiž o ono kýžené **vyjití ze sebe samých**, z uzavřenosti do sebe a svého mikrosvěta, případně světa jen svých nejbližších. Je to vyjití, které začíná uvnitř každého člověka. Je to

zásadní **otevření se Bohu, lidem a světu** a **dání se do pohybu** směrem **k nim**. Ale je to také **vpuštění** Boha, lidí a světa dovnitř. I je třeba **nechat vejít**, do svého života, do svého domu, příbuzenstva a země. Odkud současně vycházíme my k nim.

V praxi jde o **žítí „s“** a **„pro“**. Což je ono **vyjítí z** netečnosti, z nicnedělání, ze zabydlení se ve vlastní samotě či pohodlí, z utápění se v sobě, z prožívání pouze sebe. **K činu a společenství**. Jde i o vyjítí od zajištěnosti **k nezajištěnosti**, od sebejistoty **k důvěře**. A také o vyjítí od pouze „svých“ i **k těm „ostatním“**. A tak dále.

Souhrnně řečeno, o vyjítí od egoismu a zla **k altruismu a dobru**.

U Abraháma takové vyjítí stálo **na počátku víry v jednoho Boha**. Proto má také v jeho povolání svůj počátek biblická víra v jednoho Boha, Abrahámem reálně začíná Starý Zákon, jak už bylo řečeno.

Nějak podobně by tomu mělo být i **u nás**, v době novozákonní. **Nutnost vyjítí** je stále táž, **pohyb** stále dělá člověka člověkem. Jen živý, **pohybující se** člověk se může skutečně **setkat s Bohem**, jen **do pohybu** člověka může svou laskavou milostí účinně **sestoupit** Kristus. «*Deus facit, homo fit*» říká příznačně už sv. Irenej. «Bůh činí, člověk je činěn», člověk je teprve *in fieri*, v růstu, v pohybu. Proto pohyb patří k jeho přirozenosti. **Pohyb, entelecheia, vyjítí ze sebe k Bohu, lidem a světu**, vědomý a chtěný pohyb, i když tolikrát podmíněný, ale přece **svobodný**, dělá člověka člověkem.

V pohybu se uskutečňující sebetranscendence člověka stojí i na počátku **náboženství**, především toho biblického, ale i na počátku veškeré **kultury a civilizace**. A **humanismu**. Schopnost **vyjítí**, dennodenně **vycházet** je **předpokladem i projevem lásky**. Ta je přeci také **pohybem**, vrcholným pohybem člověka, a především Boha samotného.

Milé sestry, milí bratři, snad si z dnešního Božího slova, zejména z prvního čtení a evangelia, můžeme odnést následující **trojí inspiraci**, snad pro postní dobu příhodnou:

Zaprvé připomenutí, že **autentická náboženská zkušenost s Bohem**, prožívaná v reálném životě a mající potenciál náš život proměnit, **ke křesťanství bytostně patří**. Bez ní **nemůže** být náš vztah s Bohem **živým**. Proto je dobré se zamyslet nad tím, **kolik časoprostoru možnosti** této mystické (tajemné) **zkušenosti Boha** v životě dáváme. I v odřeknutí si jiného v prospěch časoprostoru pro setkání s Bohem může tak vyústit naše **postní předsevzetí**.

Zadruhé si můžeme odnést, že vědomý **pohyb**, vycházení ze sebe, otevřenost, přesahování a překračování dělá **člověka člověkem**. Je předpokladem možnosti se setkat s Bohem, lidmi i světem. I k pohybu ze sebe a od sebe by nás proto mělo **Boží slovo** probudit a probrat. Ale nejen Boží slovo. I **skutečnost** sama, svět kolem nás, „**kniha stvoření**“, potřeby, radosti a starosti **lidí a světa**. K pohybu a k činu, nejlépe **k činu lásky** v jejích různých podobách.

A **zatřetí**, že k opravdovému **vztahu s Bohem a lidmi** a potažmo ke světu proto **pohyb** směrem **k nim** patří. Nelze jen přijímat, konzumovat, ale je třeba i **dávat**, jít, žít pro ně. Životní pohyb člověka má být onou kýženou **proexistencí**. K ní jakožto k životnímu principu, k nasměrování celé naší existence by nás **křesťanství** mělo **vést**, k proexistenci by nás mělo autentické **setkání s Bohem proměňovat**. Protože Trojjediný **Bůh je sám v sobě dáváním**.

Kéž bychom tedy i my **zaslechli** a dennodenně **slýchali** Boží: «**Vyjdí ze své země, ze svého příbuzenstva a ze svého otcovského domu do země, kterou ti ukážu**». Třeba ako Abrahám...